

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาอย่างมีส่วนร่วม
2. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา

การศึกษางานวิจัยเรื่อง การสร้างเครือข่ายทางการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในชุมชนตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ได้ศึกษาค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรม / สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ซึ่งปรากฏดังต่อไปนี้

Paul Starkey (1997) ให้ความหมายของ "เครือข่าย" ว่า คือ กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจ แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน การสร้างเครือข่ายเป็นการทำให้บุคคลและองค์กรที่กระจัดกระจายได้ติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ อีกทั้งให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อนที่ต่างก็มีความเป็นอิสระ มากกว่าสร้างการคบค้าสมาคมแบบพึ่งพิง

ทีมวิจัยสนามในโครงการสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชนช่วยกันนิยามความหมายของคำว่า “เครือข่าย” สรุปได้ว่า เครือข่าย คือ กลุ่ม/องค์กรหลายๆ กลุ่มมารวมตัวกัน ประสานเชื่อมโยง สร้างความสัมพันธ์ ถักทอ สร้างสรรค์กิจกรรมบนพื้นฐานของความเอื้ออาทร เกิดพลังในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายทุกองค์กร และชุมชนเข้มแข็ง หัวใจของเครือข่าย คือ การเชื่อมความสัมพันธ์ พลังของเครือข่าย คือ เป้าหมายและความพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย คำว่า องค์กรเครือข่าย กับเครือข่ายองค์กร มีความหมายต่างกัน องค์กรเครือข่าย คือ องค์กร ในขณะที่เครือข่ายองค์กร คือ เครือข่าย

องค์กรเครือข่าย อาจหมายถึงองค์กรบริหารเครือข่าย องค์กรสมาชิกของเครือข่าย หรือภาพรวมขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กันในแวดวงอะไรสักอย่างหนึ่งแต่เครือข่ายองค์กรไม่ได้เน้นที่รูปลักษณะขององค์กร แต่เน้นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร

จากการสังเคราะห์เครือข่ายในหลายประเทศ Starkey พบว่า เครือข่ายอาจจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการจากหน่วยราชการหรือหน่วยงานพัฒนาเอกชน หรืออาจเกิดขึ้นแบบไม่เป็นทางการ ด้วยการวางแผนและการทำกิจกรรมร่วมกันของบุคคลหรือองค์กรที่สมัครใจ โครงสร้างของเครือข่ายมีได้หลายรูปแบบ แต่ก็มี ความสำคัญน้อยกว่ากระบวนการติดต่อกันหลายทิศทางของสมาชิกภายในเครือข่าย เครือข่ายไม่ใช่การส่ง จดหมายข่าวไปให้สมาชิกตามรายชื่อเท่านั้น แต่ต้องมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน ช่องทางการ แลกเปลี่ยนและร่วมมือภายในเครือข่ายสามารถจัดขึ้นในลักษณะการประชุม การประชุมเชิงปฏิบัติการหรือ การทดลอง การสัมมนา การเผยแพร่เอกสาร และการทำกิจกรรมร่วมกัน

Adam Burke (1999 : 76-79) กล่าวว่า การที่เครือข่ายดำรงอยู่ได้ก็ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นศูนย์รวมของการสนับสนุนเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการ มีประสบการณ์แตกต่างกัน เพื่อเป็นช่องทางสำหรับแหล่งทุน เครือข่ายเป็นเวทีในการเจรจาต่อรองกับ หน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ หน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายด้วยเป้าหมาย 2 ประการ คือ 1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและสนับสนุนการสร้างอำนาจแก่ประชาชน 2. เพื่อเป็นช่องทางสำหรับการ ให้บริการแก่ประชาชน

งานส่งเสริมเครือข่ายองค์ประกอบของเครือข่าย การพัฒนาเครือข่ายสู่ความยั่งยืน กองส่งเสริมและ พัฒนาเครือข่าย สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ (สืบค้นเมื่อ วันที่ 2 กรกฎาคม 2559) กล่าวถึงเครือข่าย ดังต่อไปนี้

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มของคนหรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจ ที่จะแลกเปลี่ยน ข่าวสารร่วมกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็น อิสระ เท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทร ซึ่งกันและกัน

สรุปประเด็นสำคัญของนิยามข้างต้นอาจมีความหมายดังนี้ 1. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในเครือข่าย ต้องเป็นไปโดยสมัครใจ 2. กิจกรรมที่ทำในเครือข่ายต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน 3. การเป็นสมาชิก เครือข่ายต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองของคนหรือ องค์กรนั้นๆ

การเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย ไม่ได้หมายถึงการจัดการให้คนมานั่ง “รวมกัน” เพื่อพูดคุย สนทนากันเฉยๆ โดยไม่ได้ “รวมกัน” ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เปรียบเหมือนการเอาก้อนอิฐมากองรวมกัน ย่อมไม่ เกิดประโยชน์แต่อย่างใด การเชื่อมโยงเข้าหากันจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเอาอิฐแต่ละก้อนมาก่อกันเป็นกำแพงโดย การประสานอิฐแต่ละก้อนเข้ากันอย่างเป็นระบบ และก็ไม่ใช่เป็นแค่การรวมกลุ่มของสมาชิกที่มีความสนใจ ร่วมกันเพียงเพื่อพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือ

ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วย และไม่ใช้การรวบรวมรายชื่อบุคคลที่มีความสนใจเหมือนกันไว้ในมือเพื่อสะดวกแก่การติดต่อ การมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนหาสมาชิกเพิ่มขึ้น ยิ่งได้รายชื่อมากก็ยิ่งทำให้เครือข่ายใหญ่ขึ้น การกระทำเช่นนี้เปรียบเสมือนการขยายวงใส่อิฐให้โตขึ้นเพื่อจะได้บรรจุอิฐได้มากขึ้น แต่กองอิฐในถู่ก็ยังวางระเกะระกะขาดการเชื่อมโยงประสานกันอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น เครือข่ายต้องมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรมบางอย่าง เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจตามความจำเป็น เมื่อภารกิจบรรลุเป้าหมายแล้ว เครือข่ายก็อาจยุบสลายไป แต่ถ้ามีความจำเป็นหรือมีภารกิจใหม่อาจกลับมารวมตัวกันได้ใหม่ หรือจะเป็นเครือข่ายที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระยะยาวก็ได้

วันชัย วัฒนศัพท์. (2546) การมีส่วนร่วมกับการพัฒนาองค์กร บรรยายในการสัมมนา นายจ้างและลูกจ้างภาครัฐวิสาหกิจ เรื่อง “ระบบทวิภาคีกับการแก้ปัญหาแรงงานในรัฐวิสาหกิจ วันที่ 6-8 มีนาคม 2546 การมีส่วนร่วม (participation) การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาเครือข่าย และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของเครือข่าย ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายที่ดีที่สุด ผลดีต่อการบริหารจัดการเครือข่าย

1. ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหา มีความหลากหลายเป็นไปอย่างถี่ถ้วนรอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิด จากบุคคลที่มีความหลากหลาย ทั้งความรู้ และประสบการณ์
 2. ทำให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องอันเกิดผลเสียหายแก่เครือข่ายได้
 3. เป็นการขจัดปัญหา มิให้การดำเนินนโยบายใด ๆ มีผลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินการต่อทุกฝ่ายได้
 4. ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้การบริหารเครือข่ายเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ขอความร่วมมือง่าย
 5. การรวมตัวกันของบุคคลเป็นเครือข่ายจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรงเป้าหมาย โดยทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของหลักการมีส่วนร่วม
- หลักของการมีส่วนร่วม ในความหมายของการบริหารจัดการจะมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับ “การตัดสินใจ” นั่นคือ การมีส่วนร่วม จะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและอย่างชอบธรรม และต้องเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (meaningful participations) ไม่วางระบบไว้ให้ดูเหมือนว่าได้จัดกระบวนการให้มีส่วนร่วมแล้วเท่านั้น

ถ้าการตัดสินใจที่เกิดจากการมีส่วนร่วมมีความสมเหตุสมผลและชอบธรรมก็ต้องนำไปปฏิบัติ แต่ถ้าผู้มีอำนาจเห็นว่าการตัดสินใจนั้นไม่เหมาะสม ขัดกับการตัดสินใจของการมีส่วนร่วม ก็จะต้องอธิบายได้โดยมีมาตรฐานแห่งความชอบธรรมที่จะเลือกตัดสินใจเช่นนั้น โดยที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับได้

หากจะดูแผนภูมิของการมีส่วนร่วม (ดูแผนภูมิการมีส่วนร่วม : Participation continuum) จะเห็นว่ามิตั้งแต่น้อยที่สุดของการมีส่วนร่วม คือ “แจ้งเพื่อทราบ” นั่นคือ ได้ตัดสินใจไปแล้วจึงมาแจ้งให้ทราบ ถ้าเป็นเรื่องเล็กน้อยอาจไม่สร้างปัญหา

กระบวนการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

ถ้าเห็นว่าการตัดสินใจนั้นอาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็ควรจะต้องมี “การปรึกษาหารือ” ก็ถือว่ามีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้นมาอีกเล็กน้อย คือได้รับฟังความคิดเห็นก่อนตัดสินใจ วิธีการที่มักจะหยิบขึ้นมาทำกันบ่อยๆ ในระดับนี้คือ “การทำประชาพิจารณ์” หรือ “การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน” ต้องเน้นย้ำว่ากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะต้องทำตั้งแต่เริ่มคิดและตระหนักถึงปัญหา (ไม่ใช่ทำเมื่อได้ตัดสินใจไปแล้วและได้รับการประท้วง) เช่น ตระหนักว่ามีปัญหาเรื่องจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องหาที่ทิ้งขยะ จึงจัดการให้คนมามีส่วนร่วมเพื่อคิดหาวิธีแก้ปัญหาร่วมกัน กระบวนการมีตั้งแต่ จัดเวทีคุยกันในกลุ่มเล็ก เคาะประตูบ้าน ใช้แบบสอบถาม แล้วประมวลข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อผู้มีอำนาจเพื่อตัดสินใจ การตัดสินใจก็ต้องฟังประเด็นต่างๆ พิจารณาทุกประเด็น และตอบคำถามให้ได้ทุกประเด็น การตัดสินใจต้องมีคุณธรรมและเป็นที่ยอมรับได้ หากไม่ทำกระบวนการมีส่วนร่วมเหล่านี้ แต่มาทำเพียงวิธีการรับฟังความคิดเห็นอย่างเป็นทางการครั้งเดียวหรือสองครั้ง ก็จะเกิดเป็นปัญหา

เพราะกลายเป็นเวทีที่แต่ละฝ่าย คือ ฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายค้านมาแสดงจุดยืน ตอกล้าความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย มายืนยันว่าฉันถูก เธอผิด เวทีนี้จึงมักจะไม่เหมาะที่จะเป็นเวทีแห่งการมาพูดคุยกัน

หากมีข้อขัดแย้งกันมาก การปรึกษาหารือหรือการรับฟังความคิดเห็นเฉยๆ จะไม่เหมาะสม จำเป็นต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่ระดับสูงกว่า คือการร่วมเจรจาหาข้อยุติ (negotiation) หรือ เจรจา โดยมีคนกลางกำกับกระบวนการ (mediation) คนกลางที่มากำกับกระบวนการจะต้องไม่ใช่ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ผู้ที่จะทำหน้าที่ตัดสินใจคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหลายหรือคู่เจรจา หาทางออกที่ดีที่สุดโดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจนทุกๆ ฝ่ายพอใจ

ส่วนกระบวนการมีส่วนร่วมระดับสูงสุดคือการลงประชามตินั้น แม้จะดูดีที่แต่ละคนสามารถลงมติแต่ละคนทีละคนได้ แต่การลงมติดังได้เพียง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” หรือ “เอา” หรือ “ไม่เอา” อาจจะทำให้เกิดความขัดแย้ง ความแตกแยกขึ้นอีก ถ้าสังคมยังไม่เข้าใจกระบวนการประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

“กระบวนการมีส่วนร่วม” เป็นกระบวนการที่จะกระจายอำนาจจากผู้มีอำนาจที่แต่เดิมมักจะใช้อำนาจเหนือ (power over หรือ power against) ตามทฤษฎีผู้มีอำนาจจะชอบที่จะใช้อำนาจเหนือ เช่น แม่ซึ่งมีอำนาจมากกว่าลูก ก็มักจะใช้อำนาจเหนือลูก สั่งให้ลูกกลับบ้านก่อนค่ำ มาถึงวันหนึ่งลูกซึ่งโตขึ้นมาเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้ว ก็จะไม่กลับบ้านดึก เพราะจะไปงานวันเกิดเพื่อน แม่ก็ยังใช้อำนาจเหนือให้กลับบ้านภายในหกโมงเย็น ถามว่าลูกสาวจะยังเชื่อและปฏิบัติตามไหม ตามทฤษฎีแล้ว หากผู้มีอำนาจยังใช้อิทธิพลเหนือไปเรื่อยๆ อำนาจนั้นๆ ก็จะใช้ไม่ได้ เพราะอำนาจที่มีหรือไม่มีนั้น ไม่ใช่ที่เรา “มี” หรือ “ไม่มี” “อำนาจ” อย่างเดียว แต่อยู่ที่คนอื่น ๆ ที่อยู่รอบข้างหรือที่เราใช้อำนาจเหนือเขานั้น เขามองว่าเราเหมาะสมที่จะมีอำนาจเหนือหรือไม่ ซึ่งบางครั้งสำคัญกว่าด้วยซ้ำไป ฉะนั้นแทนที่แม่จะใช้อำนาจเหนือ หันมาใช้อำนาจร่วมกับ (power with) ลงมาพูดคุยกับลูก หาทางออกที่ดีกว่าแทนการสั่งอย่างเดียว ลูกก็จะยินดีปฏิบัติและเชื่อฟังแม่ต่อไป

การทำงานแบบมีส่วนร่วมนี้ไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการที่คนปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้น ยินยอมปฏิบัติตาม (compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ ได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาความไม่เรียบร้อยในห้องเรียนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม หลังจากพยายามด้วยวิธีการใช้ไม้เรียว ใช้กฎกติกาที่ครูอาจารย์ออกกฎ หรือวางระเบียบให้นักเรียนปฏิบัติ แต่การยอมรับก็ยังไม่ได้ผลดีนัก ครูประจำชั้นได้ชวนนักเรียนในห้องให้ร่วมกัน “ตระหนัก” ถึงปัญหาในห้องเรียน เช่น ความสกปรก การแต่งกายนักเรียน การไม่มีระเบียบในห้องเรียน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่จะวางกติกาตนเอง จนในที่สุดได้ระเบียบปฏิบัติประจำห้องที่ครูรับ เามาจัดพิมพ์ติดไว้ในห้อง ปรากฏว่าได้รับการยอมรับและ

การปฏิบัติตามอย่างตึกว่ากฎกติกาที่ครูกำหนดกติกานั้น ตัวอย่างเช่นนี้ เป็นตัวอย่างที่สามารถจะนำไปใช้ในองค์การหรือรัฐวิสาหกิจที่จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมที่จะเป็นเครื่องมือของการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพต่อไป

2. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา

ส่วนที่ 1 นโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
7. การส่งเสริมบทบาทและใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ด้านที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ คือ

ข้อ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รัฐบาลจะนำการศึกษา ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทยมาใช้สร้างสังคมให้เข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรมควบคู่กัน ดังนี้

- 4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและ

การศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตาม ศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนา กำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้าจะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุน ให้เยาวชน และประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนโดยจะพิจารณา จัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ กระจาย อำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม ศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่างอิสระและ คล่องตัวขึ้น

4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่ สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และ หลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนา ผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะโดยเฉพาะ ในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและ ความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้ สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่เสาหลักวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

5 นโยบายทั่วไป

1. การพัฒนาและปฏิรูปการศึกษา จะต้องยึดหลักการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ และความต้องการของทุกภาคส่วนในสังคม มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพ การแข่งขันของประเทศ รวมทั้งเป็นไปตามกระบวนการของสภาปฏิรูปแห่งชาติและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และแนวนโยบายของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การดำเนินงานเป็นที่ยอมรับและเกิดความมั่นคงยั่งยืนในระบบการศึกษาของไทย

2. การสร้างโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย จะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยการน้อมนำแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มได้มีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ได้โดยสะดวก และสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเท่าเทียม

3. การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับความรู้ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปลูกฝังคุณธรรม การสร้างวินัย ปลูกฝังอุดมการณ์ความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีจิตสาธารณะ ความตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด อุดมการณ์ และความเชื่อ รวมทั้งรู้คุณค่าและสืบสานวัฒนธรรมและขนบประเพณีอันดีงามของไทย

4. การส่งเสริมและยกสถานะของครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักในระบบการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงในสังคม เป็นบุคลากรที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม มีภูมิความรู้และทักษะในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ตลอดจนมีฐานะและคุณภาพชีวิตที่ดีสอดคล้องกับสภาพ ทางเศรษฐกิจและสังคมไทยในปัจจุบัน

5. การบริหารและการปฏิบัติราชการกระทรวงในทุกระดับจะต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการ การปฏิบัติของทุกหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและประสานสอดคล้องกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานด้านการศึกษา ที่ถูกต้อง รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของสังคม

7 นโยบายเฉพาะ (ดำเนินการให้เห็นผลใน 1 ปี)

1. การพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

1.1 การพัฒนาการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษามีความเหมาะสมกับพื้นที่

1.2 สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ และแก้ไขปัญหาการอ่านภาษาไทยไม่ออกและเขียนไม่ได้ของนักเรียนในพื้นที่ อย่างจริงจัง

1.3 สามารถพัฒนาระบบการให้ค่าตอบแทน สิ่งจูงใจและสวัสดิการ สำหรับบุคลากรทางการศึกษา ในพื้นที่เสี่ยงภัยได้อย่างเหมาะสม

1.4 มีมาตรการด้านความปลอดภัยที่ชัดเจนสำหรับนักเรียนนักศึกษา ครูอาจารย์ และสถานศึกษา โดยการบูรณาการแผนและการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่

1.5 มีกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาและการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชนในพื้นที่เสี่ยงภัย รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ เปิดโลกทัศน์และสร้าง ความหวัง การยึดมั่นในหลัก คุณธรรมและสถาบันหลักของชาติ ให้กับนักเรียนนักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง

1.6 สามารถเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับองค์การระหว่างประเทศโดยเฉพาะองค์การ สหประชาชาติและยูเนสโก ประเทศกลุ่มประชาชาติมุสลิม ประเทศเพื่อนบ้าน และสื่อมวลชน อย่างต่อเนื่อง

2. การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 และการดำรงความต่อเนื่องภายหลังการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

2.1 โครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาของภาครัฐและเอกชน นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558

2.2 มีกิจกรรมการเรียนรู้ ขยายความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือทางการศึกษา และการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา กับประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

2.3 สามารถพัฒนาและเสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาประเทศสมาชิกอาเซียน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน การยอมรับในความแตกต่างหลากหลายในลักษณะพหุสังคม วัฒนธรรม และให้ความเคารพในอุดมการณ์ความเชื่อบนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ให้กับนักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

3. การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันและสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

3.1 มีแนวทางการส่งเสริมและดำเนินการเพื่อปรับสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาและสามัญศึกษา ให้เหมาะสมกับความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานรองรับการพัฒนาประเทศ

3.2 มีแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ระบบการจัดการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา รองรับทิศทางการพัฒนาประเทศโดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นฐานการพัฒนา

3.3 มีกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และการสร้างนวัตกรรมในสถาบันทางการศึกษา เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

3.4 มีแผนงานและโครงการเพื่อส่งเสริมการผลิตกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาตอบสนองต่อภาคการผลิตสินค้าและอาหาร ภาคการท่องเที่ยว ภาคการบริการ ภาคการขนส่ง บุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล และอื่น ๆ ในสาขาที่มีความขาดแคลน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการจัดทำความตกลงร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนการผลิต การพัฒนาระบบการจัดการ และการพัฒนากำลังคน ทั้งระบบ

3.5 มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และการพัฒนาต่อยอดความรู้เพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ วิสาหกิจ การประกอบอาชีพและดำเนินธุรกิจ ควบคู่ไปกับการเผยแพร่องค์ความรู้ และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันในการศึกษาทั้ง

ในระบบและนอกระบบอย่างเป็นรูปธรรม

4. การมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

4.1 มีแนวทางการพัฒนาระบบการผลิตครูให้เพียงพอต่อความต้องการและเหมาะสมกับอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และปรับระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพครู

ให้เอื้อต่อการเพิ่มโอกาสให้มีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมเข้ามาในระบบการศึกษา

4.2 ระบบการบริหารงานบุคคล การย้ายบรรจุ และการประเมินวิทยะฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีมาตรฐานระดับสากล สามารถเพิ่มศักยภาพในการให้การศึกษาและลดภาระงานที่ไม่จำเป็น รวมทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามภารกิจหลัก

4.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และ ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

4.4 สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาตามเส้นทางวิชาชีพและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานได้อย่างเป็นระบบ มีระบบสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ในการระบบคลังความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประเมินผล อย่างเป็นรูปธรรม

4.5 มีแผนงานและโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยการพัฒนาระบบสวัสดิการที่มุ่งการแก้ไขปัญหาและให้การช่วยเหลือที่ยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างเป็นระบบ

5. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทันสมัย

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

5.1 น้อมนำแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักในการดำเนินแผนงานและโครงการในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

5.2 การดำเนินแผนงานและโครงการในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา จะต้องพิจารณาถึงความพร้อมและความเหมาะสมกับหลักสูตรและระดับการเรียนการสอน ความคุ้มค่า ความจำเป็นในการลดอุปสรรคและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ การยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งความเท่าเทียมและครอบคลุมพื้นที่

5.3 มีแผนงานและโครงการในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ โดยขยายโรงเรียนนำร่องในการจัดทำห้องเรียน Smart Classroom ออกสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น

5.4 สามารถใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและบูรณาการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครือข่ายต่าง ๆ เชื่อมโยงกับสถิติข้อมูลทางการศึกษา และประมวลผลข้อมูลที่สำคัญสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2559 ของกระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

6.1 สามารถถ่ายทอดนโยบายพื้นฐานและนโยบายเร่งด่วนของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาไปสู่แผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้การนำสู่การปฏิบัติสามารถดำเนินการได้อย่างชัดเจนและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

6.2 สามารถสื่อสารถ่ายทอดให้ทุกหน่วยงานและบุคลากรทุกระดับมีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2559 และพัฒนาตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อประสิทธิภาพในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ภายในช่วงเดือนแรกของปีงบประมาณ เพื่อให้การปฏิบัติราชการในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6.3 หน่วยงานส่วนกลางสามารถให้การสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอในการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2559 ของหน่วยปฏิบัติในระดับพื้นที่

6.4 มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อการทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ทันต่อเหตุการณ์

6.5 สามารถติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติราชการและผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นรายไตรมาสได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถกำหนดมาตรการเพื่อปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาอย่างทันต่อสถานการณ์ มีระบบวิเคราะห์ประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณและจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพ รวมทั้งมีระบบการกำกับดูแลเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

7. การดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติและการปฏิรูปการศึกษา

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

7.1 มีความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 และเป็นไปตามเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดแผนฯ ปี พ.ศ. 2559 และสามารถดำเนินการจัดทำร่างแผนการศึกษาแห่งชาติในห้วงระยะเวลาต่อไป

7.2 มีแผนงานและโครงการในการจัดและส่งเสริมการศึกษา โดยเฉพาะการดำเนินการต่อเนื่องของการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้เชื่อมโยงกันทั้งการปฏิรูปหลักสูตรและการปฏิรูปการเรียนการสอนกับการเรียนรู้ยุคใหม่ ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการปฏิรูปการเรียนรู้ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล และการส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดและสนับสนุนการศึกษา

7.3 สามารถติดตามรายละเอียดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของสภาพัฒนาการศึกษาระดับชาติ สถาบันกฤษฎีแห่งชาติ และแนวนโยบายของคณะรัฐมนตรี ได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถรายงานสรุปความก้าวหน้าเป็นรายไตรมาส รวมทั้งสามารถวางแผนวางแนวทางรองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงโครงสร้าง ระบบงาน กฎหมาย ระบบการบริหารจัดการ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างเป็นระบบ

10 นโยบายเร่งด่วน (ดำเนินการให้เห็นผลใน 3 เดือน)

1. เร่งสำรวจและให้ความช่วยเหลือเยียวยา รวมทั้งฟื้นฟูโรงเรียน สถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์อุทกภัย โดยเร็ว

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

โรงเรียน สถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาและฟื้นฟูให้สามารถทำการเรียนการสอนได้ตามปกติอย่างรวดเร็ว

2. เร่งแก้ไขปัญหาความรุนแรงและเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

2.1 มีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนและมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง

2.2 ไม่มีเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอาชีวศึกษาจนส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั่วไป/จำนวนเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาอาชีวศึกษาในช่วง 3 เดือนลดลงอย่างชัดเจน

3. เร่งสร้างค่านิยมอาชีวศึกษา ปรับภาพลักษณ์ และกำหนดมาตรการเพื่อจูงใจให้นักเรียนนักศึกษาพ่อแม่และผู้ปกครอง มีความยินดีและส่งเสริมให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาในสายอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะวิชาชีพที่ขาดแคลนและเป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

3.1 มีกิจกรรมเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการศึกษาในสายอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2 มีการกำหนดแผนงานหรือมาตรการเพื่อจูงใจในการเข้ารับการศึกษาสายอาชีวศึกษา โดยเฉพาะวิชาชีพที่ขาดแคลน และมีระบบการติดตาม ควบคุม อย่างเป็นระบบและชัดเจน

4. ทบทวนหลักสูตร การเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ มีเวลาทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ รวมทั้งปลูกฝังในเรื่องค่านิยมหลักมีคุณธรรม จริยธรรม สร้างวินัย จิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทย

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

4.1 มีแนวทางปรับปรุงหลักสูตรให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนากระบวนการคิด ทักษะความสามารถอย่างรอบด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมสติปัญญา การปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ การเรียนรู้ประสบการณ์จากการทำกิจกรรม ฝึกปฏิบัติอย่างเหมาะสม แต่ละช่วงวัย และการวางพื้นฐานเพื่อการทำงาน การศึกษาเพื่ออาชีพ

4.2 นำร่องรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีและผลักดันกฎหมายที่จะเป็นรากฐานและกลไกการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาระยะยาว

5. เร่งพิจารณาทบทวนการอุดหนุนรายหัวแก่นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของภาครัฐและเอกชน การช่วยเหลือค่าอุปกรณ์การเรียนของนักเรียนสายอาชีพ อาชีวศึกษา และการช่วยเหลือเด็กยากจน พิการ และด้อยโอกาส

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

5.1 มีกระบวนการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถเสนอขออนุมัติ/เห็นชอบได้ตามขั้นตอนตามกฎหมายและกฎระเบียบที่กำหนด

5.2 สามารถให้การอุดหนุนและการช่วยเหลือมีความเหมาะสมกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

6. เร่งขยายบทบาทของภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมในระบบการศึกษา โดยเฉพาะการจัดทำข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนในการให้การสนับสนุนและการรับนักเรียนนักศึกษาเข้าทำงานหลังสำเร็จการศึกษาและการสนับสนุนอื่นๆ ให้เพิ่มมากขึ้น

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

6.1 มีแนวทางและมาตรการจูงใจภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในระบบการศึกษา

6.2 มีการจัดทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการธุรกิจเอกชนในการให้การสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น

7. เร่งปรับระบบการบรรจุครูและการรับรองมาตรฐานวิชาชีพครูให้เอื้อต่อการเพิ่มโอกาสให้มีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมเข้ามาในระบบการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรอาชีวศึกษาและครูสาขาขาดแคลนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

7.1 มีกระบวนการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถเสนอขออนุมัติ/เห็นชอบได้ตามขั้นตอน ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่กำหนด รวมถึงปรับแก้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

7.2 สามารถปรับระบบการบรรจุครูและการรับรองมาตรฐานวิชาชีพครูให้เอื้อต่อการเพิ่มโอกาส ให้มีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์เข้ามาในระบบการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

8. เร่งทบทวนมาตรการการจัดกิจกรรมรับน้องของนักเรียนนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ และ มาตรการติดตามควบคุม การลักลอบการจัดกิจกรรมรับน้องทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา ให้ เป็นไปในแนวทางที่สร้างสรรค์ ปลอดภัย ปราศจากการใช้ความรุนแรง การละเมิดและคุกคามทางเพศ รวมทั้งไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมขนบประเพณีอันดีงามและเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยให้มีผลบังคับใช้ ให้ทุกสถาบัน การศึกษายึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

8.1 มีกระบวนการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถเสนอขออนุมัติ/เห็นชอบได้ตามขั้นตอน ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่กำหนด

8.2 มีมาตรการและแนวทางที่ชัดเจนและมีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

9. เร่งทบทวนมาตรการความปลอดภัยสำหรับสถาบันการศึกษาต่างๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ทัศนศึกษาสถานศึกษา และมาตรการความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่งเป็นหมู่คณะของ นักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยให้มีผลบังคับใช้ให้ทุกสถาบันการศึกษายึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

9.1 มีกระบวนการพิจารณาอย่างรอบคอบและสามารถเสนอขออนุมัติ/เห็นชอบได้ตามขั้นตอน ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่กำหนด

9.2 มีมาตรการและแนวทางที่ชัดเจนและมีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

10. เร่งดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาทั้งที่เป็น หน่วยรับผิดชอบหลักและหน่วยสนับสนุน ให้เห็นผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นไปตาม เป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนด

เป้าหมายในการดำเนินนโยบาย :

10.1 มีการกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนที่ชัดเจน

10.2 มีการกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แผนงาน โครงการและกิจกรรม รองรับอย่างเป็นทางการ

รูปธรรม

10.3 มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

10.4 มีระบบการวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบทางลบได้อย่างรวดเร็ว และสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

10.5 สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยต่อคณะรัฐมนตรีและสังคมได้อย่างรวดเร็ว

ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2558-2563)

ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นภารกิจของทุกภาคส่วนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไปสู่ผลสำเร็จโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2558-2563) ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ ความสามารถ และส่งผลดีต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ โดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้แก่ สมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทย ในศตวรรษที่ 21 โดยมียุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปการเรียนการสอนยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปการพัฒนาวิชาชีพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ระยะเร่งด่วน ของคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาระบบการศึกษาระบบการศึกษาธิการ (ซูเปอร์บอร์ดการศึกษา มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558)

มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลการศึกษา โดยมีเป้าหมาย 6 ประการ ได้แก่

1. เด็กจบ ป. 1 ต้องอ่านออกเขียนได้และต้องมีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม
2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเสริมทักษะอาชีพเด็กชั้น ม. 1 – 6 ต้องเลือกเรียนวิชาเสริมเป็นสาขาวิชาชีพเพื่อการวางแผนอาชีพในอนาคตได้
3. การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ
5. การขยายผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง
6. ผลិតครูที่มีความเข้มข้น อาทิ ครูทนายที่มีความสามารถตอบรับการสอนของเด็กได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้มีนโยบาย “ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ” ด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ต้องดำเนินการตลอดยุทธศาสตร์จนถึง พ.ศ. 2563

1. ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการเรียนการสอน

- 1.1 ปฏิรูปหลักสูตร ตำรา หนังสือเรียน
- 1.2 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
- 1.3 ปฏิรูปสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา
- 1.4 ปฏิรูปการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 1.5 ปฏิรูปการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2. ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการพัฒนาวิชาชีพ

- 2.1 ปฏิรูประบบการสรรหา
- 2.2 ปฏิรูประบบความก้าวหน้าทางวิชาชีพ
- 2.3 ปฏิรูประบบการพัฒนาครู
- 2.4 ปฏิรูประบบการตอบแทนการปฏิบัติงานและการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ

3. ยุทธศาสตร์ปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

- 3.1 ปฏิรูปวัฒนธรรมใหม่ของสถานศึกษา
- 3.2 ปฏิรูประบบวางแผน
- 3.3 ปฏิรูประบบงบประมาณ
- 3.4 ปฏิรูปโครงสร้างอำนาจหน้าที่
- 3.5 ปฏิรูประบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
- 3.6 ปฏิรูปโอกาสและคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายเร่งด่วน ด้านการศึกษา ซึ่งแถลง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ เกี่ยวกับนโยบาย “การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Moderate Class More Knowledge” ซึ่งจะเริ่มต้นนำร่องในโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีความพร้อม 3,500 แห่ง ในภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษา ๒๕๕๘ และมีนโยบาย ในการยกระดับงบประมาณของพระราชวังสราญวงศ์และธงชาติไทยให้ใหม่และมีสีสดใสอยู่เสมอ

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเริ่มแรกของคนในชาติ ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดของตน มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป และการดำรงชีวิตในอนาคต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ดังนี้

1. เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและกระบวนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบ ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลกให้สำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
2. เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึงเด็กพิการ และด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน เขียน และการคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูงและโลกของการทำงาน
3. เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันมีการประสานสัมพันธ์กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
4. ยกระดับความแข็งแกร่งมาตรฐานวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการและเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สร้างความมั่นใจและไว้วางใจ ส่งเสริมให้รับผิดชอบต่อผลที่เกิดกับนักเรียนที่สอดคล้องกับวิชาชีพ
5. เร่งสร้างระบบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นองค์กรคุณภาพที่แข็งแกร่ง และมีประสิทธิภาพ เพื่อการให้บริการที่ดี มีความสามารถรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้เป็นอย่างดี
6. เร่งรัดปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง มีแรงบันดาลใจและมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ชัดเจนเป็นสถานศึกษาคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่สามารถ จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล
7. สร้างระบบการควบคุมการจัดการการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ที่มีข้อมูล สารสนเทศ และข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างพร้อมบริบูรณ์ และมีนโยบายการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

8. สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพเพื่อการให้บริการที่ดีทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เร่งรัดการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ ส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบของโรงเรียนให้เป็นแบบร่วมคิดร่วมทำ การมีส่วนร่วมและการประสานงาน สามารถใช้เครือข่ายการพัฒนาการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร วิชาชีพ กลุ่มบุคคล องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น

9. เร่งปรับระบบการบริหารงานบุคคล มุ่งเน้นความถูกต้อง เหมาะสม เป็นธรรมปราศจาก คอรัปชั่น ให้เป็นปัจจัยหนุนในการเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิภาพ ขวัญและกำลังใจสร้างภาวะสูงใจ แรงบันดาลใจ และความรับผิดชอบในความสำเร็จตามภาระหน้าที่

10. มุ่งสร้างพลเมืองดีที่ตื่นตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ และทำให้ การศึกษา นำการแก้ปัญหาสำคัญของสังคม รวมทั้งปัญหาการคอรัปชั่น

11. ทุ่มมาตรการเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่พัฒนาแล้ว และโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้คุณภาพ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนต้องเสียโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

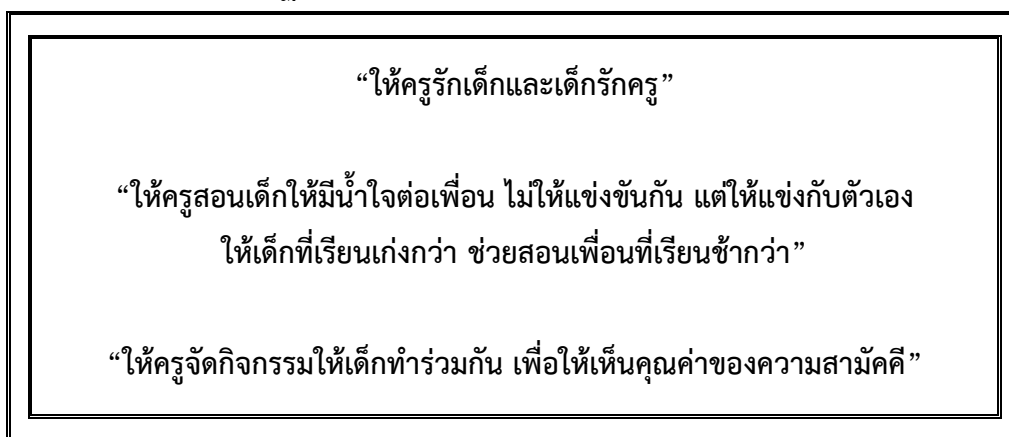
นโยบายด้านการศึกษา ของพลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แถลง เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2558

พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพร้อมด้วย พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารฝ่ายการเมือง ร่วมแถลงนโยบายด้านการศึกษา ผ่านระบบ Video Conference จากห้องประชุมชั้น 9 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 27 สิงหาคม 2558 ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ พร้อมทั้งเชื่อมสัญญาณถ่ายทอดสดไปยังอินเทอร์เน็ต และห้องประชุมต่างๆ ภายในกระทรวงศึกษาธิการพร้อมกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกล่าวว่าขอพวาระหน้าที่ที่จะทำงานร่วมกันกับทุกท่านใน กระทรวงศึกษาธิการ โดยขอเชิญชวนผู้บริหารทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หลับตานึกย้อนอดีต เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยของเรา จนเป็นเหตุให้รัฐบาลชุดนี้เข้ามาทำงานถือว่าเป็นการเข้ามาใน สภาวะการณ์ที่ไม่ปกติ เพื่อมายุติความขัดแย้งและปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งในส่วนของการศึกษานั้น ถือว่าเป็น พื้นฐานของการปฏิรูปในทุกเรื่อง เริ่มจากการปฏิรูป 11 ด้านของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพราะการ ปฏิรูปการศึกษาจะเป็นพื้นฐานของความยั่งยืนในการปฏิรูปประเทศซึ่งต้องใช้เวลาและมีแผนงานทั้งใน ระยะเร่งด่วน ระยะปานกลาง ระยะยาว งานของกระทรวงศึกษาธิการจึงต้องมีแผนปฏิรูปทั้ง 3 ระยะเช่นกัน ด้วย ดังนั้น ขอให้ทุกคนตระหนักว่าห้วงเวลานี้ไม่ใช่ห้วงเวลาปกติ ที่ทุกคนจะทำงานแบบปกติ แต่ต้องทำงาน แข่งกับเวลา ขอให้ละทิ้งความขัดแย้งและหันมามองนักเรียน ตัวน้อยๆ ซึ่งก็คือลูกหลานของเรา เพื่อปฏิรูป งานด้านการศึกษา อันจะส่งผลให้ลูกหลานของเรามีชีวิตที่สดใสและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ต่อ

จากนี้ อาจจะต้องรบกวนเวลาทุกคนมากขึ้น เพราะมีงานเร่งด่วนที่จะต้องทำ มีงานที่ต้องการผลลัพธ์มากขึ้น และเร็วขึ้น โดยภายหลังรับฟังนโยบายแล้วขอให้หัวหน้าส่วนราชการแปลงนโยบายไปสู่แผนงานในขอบเขต ความรับผิดชอบของตนเอง

จุดเน้นและแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน

1. น้อมนำกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่เกี่ยวกับการปฏิรูป การศึกษา มาเป็นแนวทางปฏิบัติ

2. นโยบายนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา)

การขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กรหลัก และหน่วยงานทางการศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการที่ต้องสอดคล้องและขยายผลตามแนวนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับ การศึกษา ดังนี้

- 2.1 ทำให้เร็ว มีผลสัมฤทธิ์ภายในเดือนกันยายน 2559 ให้มากที่สุด ที่เหลือส่งต่อให้รัฐบาลต่อไป
- 2.2 ประชาชน สังคมพึงพอใจ ประเทศได้คนมีคุณภาพ
- 2.3 ปรับ ลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของกระทรวงศึกษาธิการลง
- 2.4 เร่งปรับหลักสูตร/ตำราแต่ละกลุ่มให้เหมาะสม การพิมพ์ตำราต้องคุ้มราคา
- 2.5 ผลิตคนให้ทันกับความต้องการของประเทศ จบแล้วต้องมีงานทำ เข้าทำงาน AEC ให้ทันปีนี้ ช่วยแก้ไขปัญหาว่างาน และปัญหาสังคมได้
- 2.6 ปรับหลักสูตร ทำให้เด็ก ครู ผู้ปกครองมีความสุข
- 2.7 ใช้สื่อการสอน กระตุ้นผู้เรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้กับเด็ก
- 2.8 ลดความเหลื่อมล้ำ จัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

2.9 นำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและกว้างขวาง

2.10 เรียนไม่ใช่เพื่อสอบ แต่เรียนให้ได้ทักษะชีวิต อยู่ในยุคโลกไร้พรมแดน

นโยบายด้านการศึกษา

นโยบายทั่วไป

1. การจัดทำแผนงานโครงการเริ่มใหม่

- ต้องเข้าใจจุดหมายว่าทำเพื่ออะไร
- ต้องวาดภาพงานลงในรายละเอียดให้เห็นว่า อะไรคืองานหลัก แล้วมีงานรองอะไรบ้างที่ต้องทำ เพื่อให้บรรลุงานหลัก อะไรที่ต้องทำก่อน อะไรที่ต้องทำทีหลัง
- ต้องมีฐานข้อมูลที่แน่น เช่น จะผลิตนักศึกษาอาชีพ ต้องรู้ว่าตลาดต้องการสาขาอะไรบ้าง แต่ละสาขาต้องการกี่คน ฐานข้อมูลที่ดีจะทำให้การวิเคราะห์แม่นยำ

2. การปรับปรุงแผนงาน/โครงการเดิมที่ไม่สัมฤทธิ์ผล

- หาปัญหาที่ผ่านมาทำไมทำไม่สำเร็จ เช่น ปัญหาอยู่ที่อายุของนักเรียน ปัญหาอยู่ที่ครู ปัญหาอยู่ที่พ่อแม่ ปัญหาอยู่ที่สภาวะแวดล้อม เพราะบางครั้งไม่สามารถแก้ได้ด้วยวิธีใดวิธีเดียว

3. แผนงาน/โครงการพระราชดำริ

- โครงการอะไรบ้างที่กระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบโดยตรง
- โครงการไหน เป็นดำริของพระองค์ใด ทำแล้ว และกระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนอย่างไร

4. งบประมาณ

- โดยเฉพาะงบลงทุน ให้วางแผนโครงการในงบลงทุนในไตรมาสแรกมาเลย
- การเสนองบกลางให้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การทำแผนงานโครงการบางอย่างไม่ต้องใช้งบประมาณซึ่งปกติที่ได้รับ และการปรับแผนงานที่ไม่ได้ผลสัมฤทธิ์
- โปร่งใส ตรวจสอบได้
- ในงานบางโครงการต้องมีการบูรณาการงบประมาณข้ามแห่งก่อนไปบูรณาการกับสำนักงบประมาณ

5. เน้นการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร

- จัดให้มีช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย (การประชุมทางไกล โปรแกรมไลน์ ฯลฯ) เพื่อใช้ในการสร้างความเข้าใจในองค์กร สามารถถ่ายทอดคำสั่งไปยังหน่วยงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สามารถรายงานเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็ว
- ทุกหน่วยต้องจัดให้มีแผนการประชาสัมพันธ์ ทั้งเสมาสนเทศ และประชาสัมพันธ์

6. อำนาจการเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

- เช่น การเกิดอุบัติเหตุในโรงเรียน/นอกโรงเรียน ผู้บริหารถูกกล่าวหา การรวมตัวกันต่อต้านผู้อำนวยการโรงเรียน นักเรียนปวดท้องอาเจียนยกชั้น โรงเรียนถูกขู่วางระเบิด เกิดวาทภัย ฯลฯ ให้ทุกหน่วยไปกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ (อาจจะมีอยู่แล้วให้ไปปรับปรุงหรือทำการซักซ้อม) อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด

- ใครต้อง Take Action
- การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ระยะสั้น และระยะยาวทำอย่างไร
- การรายงานด่วน ฯลฯ

7. การร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

- ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมให้ครบวงจร เช่น เข้ามาร่วมกำหนดหลักสูตร
- การรับนักเรียนเข้าไปทำงานขณะที่ยังศึกษาอยู่ การรับนักเรียนเมื่อจบการศึกษา

8. จะให้ความสำคัญกับการบริหารงานส่วนภูมิภาคและเขตพื้นที่ต่างๆ ของแต่ละแห่งเข้าทำงาน

- ทบทวนบทบาทหน้าที่
- สิ่งใดที่ต้องรู้ และยังไม่รู้
- สิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงหรือไม่

9. โครงการจัดอบรมสัมมนา ต้องตอบโจทย์ที่ตั้งไว้ ใครควรเข้าร่วมการสัมมนา

- ผลลัพธ์ที่ต้องการ เนื้อหาต้องสัมพันธ์กับเวลา

10. ยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในทุกหลักสูตร

11. ให้มีการนำ ICT เข้ามาใช้ในการบริหารงานในกระทรวงอย่างกว้างขวาง

- ปัจจุบันได้ดำเนินการศูนย์ศึกษาทางไกล (DL Thailand) ให้บูรณาการเข้ากับสถานีวิจัยเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และเครือข่ายของอุดมศึกษาโดยใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร เพื่อใช้ในการจัดการศึกษา การเสมาสนเทศ และการประชาสัมพันธ์

12. ให้ความสำคัญกับเทคนิคการสอนและการสื่อ

13. ให้ความสำคัญกับบรรยากาศในการทำงาน

- ให้ความสำคัญกับการประดับธงประจำพระองค์ของพระราชาวงศไทย และธงชาติไทยในหน่วยงานและสถานศึกษาต่างๆ

- ความสะอาดในพื้นที่รับผิดชอบทุกระดับในเขตพื้นที่
- การรักษาความปลอดภัย
- แผนเผชิญเหตุ

14. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู

- เพื่อให้ครูมีเวลาทุ่มเทให้การเรียนการสอนของนักเรียนอย่างจริงจัง

15. การประเมินเพื่อความก้าวหน้าต้องสอดคล้องกับผลการพัฒนาผู้เรียน ทั้งความรู้และคุณลักษณะและทักษะชีวิต

16. การแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ อาทิ

- โครงการเร่งรัดการขับเคลื่อนตามแผนการจัดการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะโครงการสานฝัน การกีฬาสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้

17. ให้ลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การนำเด็กนักเรียน ครู ออกนอกห้องเรียน

- สามารถดำเนินการได้ หากเป็นการทัศนศึกษาหรือเสริมสร้างประสบการณ์ เช่น รำอวยพร การแสดง
- ไม่มีนโยบายให้ครู นักเรียน ต้องออกไปยืนต้อนรับผู้บริหาร

นโยบายด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ของพลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

1. การแก้ไขปัญหาเด็กประถม อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

- ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนที่เห็นผลสัมฤทธิ์ชัดเจน เช่น การสอนแบบแจกลูกสะกดคำ โดยใช้แนวการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมอง (BBL)
- กำหนดเป้าหมายให้นักเรียนชั้น ป.1 ต้องอ่านออกเขียนได้ ชั้น ป.2 ขึ้นไปต้องอ่านคล่องเขียนคล่องเป็นต้น

2. การดูแลเด็กออกกลางคัน

- การดูแลเด็กออกกลางคันให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับ เช่น ต้องมีฐานข้อมูลเรื่องนี้ หากเด็กจบออกไปต้องมีระบบติดตามดูแล และหากเด็กออกไปทำงานที่ใด ต้องสนับสนุนให้เรียนต่อในสถานศึกษาของ กศน.

3. ปรับปรุงหลักสูตร

- “ การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ” โดยลดเวลาเรียน ลดการบ้านนักเรียน ให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข แต่ไม่ใช่เวลาเหลือแล้วไปจัดกิจกรรมที่เพิ่มภาระหรือเพิ่มการบ้านให้นักเรียนอีก
- ไม่ใช่การเรียนเพื่อมาสอบอย่างเดียว
- ต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กยุคโลกไร้พรมแดน ให้นักเรียนคิด/ปฏิบัติมากกว่าท่องจำ

4. การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก

- การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูสอนไม่ครบชั้นเรียน
- ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLIT) อย่างจริงจังเต็มรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนไกลกังวล ให้เป็นโรงเรียนต้นทางที่มีคุณภาพ

5. การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- ใช้โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกล DLTV และผ่าน ICT ด้วย DLIT

6. การประเมินครู/นักเรียน/โรงเรียน

- การประเมินครู/นักเรียน/โรงเรียน หาความสมดุล ระหว่างการควบคุมคุณภาพการศึกษากับภาระงานของครูที่ต้องเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงการคัดสรรครู ผู้บริหาร การประเมินวิทยฐานะให้เหมาะสม อาจจัดโมบายทีมจากส่วนกลาง เพื่อลดภาระครูหรือนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย

7. การดูแลรักษาสิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์ในหน่วยงานและสถานศึกษา

- ควรจัดให้มีระบบในการดูแลรักษาสิ่งของทั้งหมดอย่างแน่นหนา ไม่ว่าจะเป็นอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ ตลอดจนครุภัณฑ์ต่างๆ ประกอบด้วย

1) ระบบการจัดหา-แจกจ่าย โดยจะต้องมีตรรกะ-มีเหตุมีผลในการแจกจ่าย ไม่ใช่แจกจ่ายตามความเส่นหา จะทำให้เกิดการเสียแข่งเสียนกัน เป็นเรื่องที่ไม่ดี

2) ระบบการซ่อมบำรุง ควรตั้งทีมเฉพาะขึ้นมาเพื่อบำรุงดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องทุกวงรอบการใช้งาน พร้อมทั้งมีการรายงานผลการตรวจด้วย โดยเฉพาะยานพาหนะจะต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อให้การบำรุงรักษามีความต่อเนื่อง

3) การจำหน่าย เพื่อที่จะได้จัดซื้อทดแทน

8. การดูแลเรื่องสวัสดิการ

- ให้ความสำคัญกับการบรรจุ โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง วิทยฐานะ
- การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูจำนวนกว่าล้านล้านบาท ขณะนี้ได้มีการวางแนวทางและจัดระบบแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ร่วมกับธนาคารออมสิน แล้วจึงขอฝากให้ครูใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต รู้จักใช้ รู้จักเก็บ ไม่แก่งแย่งแข่งขันกัน ขอให้ครูพยายามลดหนี้ลง ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายให้กับลูกหลานของตัวเองด้วย

9. การขยายโครงการธนาคารขยะในสถานศึกษา

- ปลุกฝังการคัดแยกขยะและทิ้งขยะให้ถูกที่แก่นักเรียน นิสิตนักศึกษาในทุกระดับการศึกษาและทุกสังกัด
- ขยายโครงการธนาคารขยะในโรงเรียนสังกัด สพฐ. 38,000 แห่งทั่วประเทศ โดยมอบ สพฐ. ศึกษารายละเอียดเพื่อหาแนวทางขยายโครงการธนาคารขยะให้ครบทุกโรงเรียนภายในปี 2558

ทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์ (Vision) ปี 2559

การศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย มีคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

พันธกิจ (mission) ปี 2559

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา และบูรณาการการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ (Target) ปี 2559

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัยและได้สมดุลและนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและเสมอภาค
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาสู่คุณภาพมาตรฐานระดับสากล
5. สพฐ.บูรณาการการทำงานเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมกระจายอำนาจและความรับผิดชอบต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
6. พื้นที่พิเศษได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นพิเศษ

กลยุทธ์

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดกลยุทธ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 จำนวน 4 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 การเพิ่มโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียน

ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

ผลผลิต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินงาน 6 ผลผลิต คือ

1. ผู้จบการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ
3. ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
4. เด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสมรรถภาพ
5. เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. ผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

จุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2559

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล

1.1.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ(O-NET) กลุ่มสาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออก เขียนได้ ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม

1.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนวทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่างๆ (ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า สถานประกอบการ) และได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.1.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เหมาะสมตามช่วงวัย

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ห่วงไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะ และทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหา และอยู่อย่างพอเพียง

1.2.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงานและสามารถปรับตัวเข้ากับพหุวัฒนธรรม บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลายตามหลักวิชา

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสและเด็กในพื้นที่พิเศษ ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ

1.3.4 นักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ บุคคล องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่น และการศึกษาทางเลือก ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

1.3.5 เด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.6 เด็กวัยเรียนในถิ่นทุรกันดาร ได้รับการศึกษาและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการสื่อสาร มีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่างๆ และการวัดประเมินผลให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและ

การสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูทั้งในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่นๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

2.1.4 ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.1.5 ครูจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเป็นประชาคมอาเซียน

2.1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพ และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงาน

2.4 องค์กร คณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง วางแผนและสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และสังคม

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ บริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

3.1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลัก ให้โรงเรียนทำแผนพัฒนาเป็นรายโรง ร่วมกับผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยใช้มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาระบบช่วยเหลือ กำกับ ติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

3.1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตชูเกียรติโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคันลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลงอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

3.2 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.1 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับทั้งส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ความเชื่อมโยงของจุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ นโยบายรัฐบาล นโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. นักเรียน มีสมรรถนะ สำคัญสู่ มาตรฐานสากล	1. การเตรียมความพร้อมนักเรียนระดับ ก่อนประถมศึกษาทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพ	จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนประถมศึกษาให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย	นักเรียนก่อนประถมศึกษาทุกคนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข
	2. เร่งรัดนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้	เสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	นักเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนอ่านออกเขียนได้มีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม
	3. นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้าน ภาษาอ่านออกเขียนได้ด้านคำนวณ และด้านการใช้ เหตุผลที่เหมาะสม	เสริมสร้างความสามารถนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านภาษาอ่านออกเขียนได้ ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม	ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของการสอบ NT เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3
จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
	4. นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ	1. เร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่อง และสื่อสารได้ และส่งเสริมการอ่านให้เข้าถึงนักเรียนทุก	ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ

	<p>มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (o-net) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย และเร่งแก้ไขปัญหาการอ่านของนักเรียน</p> <p>2. เสริมสร้างความสามารถทักษะ และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน เน้น Collaborative Problem Solving</p> <p>3. เสริมสร้างความสามารถและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>4. คัดสรรรูปแบบการสอน/การจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพของแต่ละกลุ่มสาระ เผยแพร่ให้ครูนำไปปรับการเรียนการสอน</p> <p>5. ปรับกระบวนการเรียนการสอน สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ให้นักเรียนตระหนักและเข้าใจ รากเหง้า ความเป็นชาติไทยความเป็นประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทย</p>	<p>มัธยมศึกษาปีที่ 6 ของผลการทดสอบระดับชาติ o-net ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา โดยรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3</p>
จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
		<p>6. พัฒนาเทคนิคการวัดและประเมินผลทั้งระบบที่เน้นการสร้างข้อสอบเชิงคิดวิเคราะห์และการประเมินผ่านระบบออนไลน์</p>	

	<p>5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพด้วยการแนะแนวทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่างๆ (ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า สถานประกอบการ) และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต</p>	<p>1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องเลือกเรียนวิชาเสริมเป็นสาขาวิชาชีพเพื่อการวางแผนอาชีพในอนาคตได้</p> <p>2. เชื้อโยงการศึกษากับการส่งเสริมวิชาชีพ ได้ตรงความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ</p> <p>3. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแนะแนวและการบริการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้แก่ นักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตัวเองสามารถวางแผนชีวิตด้านการเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>	<p>นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต</p>
<p>จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน</p>			

จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ
		4.ส่งเสริมการจัดหลักสูตรทักษะอาชีพควบคู่ไปกับวิชาสามัญในระดับมัธยมศึกษา	
	6.นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ อย่างน้อย 2 ภาษา ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามช่วงวัย	1.ปรับการเรียนเปลี่ยน การสอนภาษาอังกฤษให้เน้นทักษะการสื่อสาร 2.ส่งเสริมสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามรูปแบบ/ทางเลือกที่เหมาะสม 3.ใช้สื่อและโปรแกรม ICT เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและนักเรียน 4.จัดระบบเครือข่ายและสร้างความเข้มแข็งกลไกการปฏิบัติการเรียน การสอนภาษาอังกฤษร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา และสถาบันผลิตครู/หน่วยงานที่มี ความเชี่ยวชาญ 5.จัดตั้งศูนย์อาเซียนและโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพิ่มขึ้นครบทุกเขตพื้นที่การศึกษา 6.พัฒนาโรงเรียนตามมาตรฐานสากล	1.ผลการทดสอบระดับชาติ o-net กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ จำแนกระดับ -โรงเรียนที่มี ความพร้อมสูง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5 -โรงเรียนที่มี ความพร้อม ปานกลาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3-5 -โรงเรียนที่มี ความพร้อม น้อย เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2-5 2.นักเรียนมี ความสามารถ ด้านทักษะ

			<p>การสื่อสาร ภาษาอังกฤษ ตามมาตรฐาน ที่กำหนด -โรงเรียนที่มี ความพร้อมสูง ร้อยละ 80 -โรงเรียนที่มี ความพร้อม ปานกลาง ร้อยละ 50 น้อย ร้อยละ 30 3.นักเรียนทุก คนที่ได้รับการ พัฒนาให้มี คุณลักษณะ ผู้นำนักเรียน อาเซียน -ร้อยละ 100 ของจำนวน โรงเรียนที่ ได้รับการ พัฒนา ตาม มาตรฐานสาก ล -จำนวนศูนย์ อาเซียนและ</p>
--	--	--	---

			โรงเรียนศูนย์ เครือข่าย เพิ่มขึ้นครบ ทุกเขตพื้นที่ การศึกษา
จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ
	7.ปรับ หลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	1.ทบทวนหลักสูตรในเรื่องเป้าหมายโครงสร้างเวลาเรียน สาระการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 2.ปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารจัดการหลักสูตร 3.ปรับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนให้เชื่อมโยง ตั้งแต่ ระดับห้องเรียน ระดับชาติ และระดับนานาชาติ 4.จัดตั้งชุมชนนักวัดและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน แห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ด้านการวัดและประเมิน	มีแนวปฏิบัติ ในการบริหาร จัดการ หลักสูตร สถานศึกษา ที่มี ประสิทธิภาพ -มีข้อสรุป/ แนวปฏิบัติใน การปรับ หลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน -มีแนวทาง/ วิธีการวัดและ ประเมินผล การเรียนให้ เชื่อมโยงตั้งแต่ ระดับ ห้องเรียน

			ระดับชาติ และระดับ นานาชาติ -สมาชิกชุมนุม นักวัดและ ประเพณีผล การเรียนทุก คน มีความ เข้มแข็งด้าน การประเพณี
2.นักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ปรองดอง สมานฉันท์ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ภูมิใจ ในความเป็น ไทย ห่างไกล ยาเสพติด มี คุณลักษณะ ทักษะทาง สังคมที่ เหมาะสม	ส่งเสริม พัฒนา นักเรียนให้มี คุณธรรม จริยธรรม รักความเป็น ไทยห่างไกล ยาเสพติด มี คุณลักษณะ และทักษะ และทักษะ ทางสังคม ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย และ เหมาะสม	1. จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับประถมศึกษาใฝ่เรียนดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ 2. จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหาและอยู่อย่างพอเพียง 3. จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายมีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงานและ สามารถปรับตัวเข้ากับพหุวัฒนธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรม	ระดับ ความสำเร็จ การดำเนิน กิจกรรมให้ ผู้เรียนมี ค่านิยมหลัก คนไทย 12 ประการครบ ทุกคน สอดคล้องตาม ช่วงวัย

จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ
		ที่ติงามของไทย 4. สร้างความตระหนักและเสริมสร้างค่านิยมหลักไทย 12 ประการ	
3. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพเป็นรายบุคคล	พัฒนาและส่งเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพเป็นรายบุคคล	1. ส่งเสริมสนับสนุนเด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลายตามหลักวิชา 2. ส่งเสริมสนับสนุนเด็กด้อยโอกาสและเด็กในพื้นที่พิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน 3. ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษให้มีความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ 4. ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ บุคคล องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรสังคมอื่นและการศึกษาทางเลือก ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน	1. ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสให้สามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล 2. ร้อยละ 80 ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษผ่านการพัฒนาตามศักยภาพเป็นรายบุคคล
จุดเน้นที่ 1 ด้านผู้เรียน			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัด ความสำเร็จ
		5. ส่งเสริมสนับสนุนเด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	

	6.ส่งเสริมสนับสนุนเด็กวัยเรียนในถิ่นทุรกันดาร ได้รับการ การศึกษาและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
--	--	--

จุดเน้นที่ 2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1.ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	1.พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มียุทธศาสตร์ความรู้และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน 2.ส่งเสริมและสนับสนุน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาตนเอง (ID plan)	1.1 พัฒนาครูทุกกลุ่มสาระ ให้มีความรู้ตามกลุ่มสาระ 1.2 พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้สมารถนิเทศช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2.สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองตาม ID Plan	1.1 ครูกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 123,688 คน มียุทธศาสตร์ความรู้ตามเนื้อหาที่กำหนดในระดับดีขึ้น 1.2 ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ 4 กลุ่มสาระ จำนวน 225 เขตสามารถนิเทศและช่วยเหลือครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ 2.ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มี ID plan ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาตนเองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
จุดเน้นที่ 2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
2.ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและเกิด	1.พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้รับการพัฒนา 2.พัฒนาการบริหารวิชาการในศตวรรษที่	1.สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC (Professional Learning Community) 2.พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล	1.ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกลุ่ม 10% ล่าง จำนวน 3,000 โรงเรียนได้รับการพัฒนา 2.ผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียน มาตรฐานสากล โรงเรียนในฝันและโรงเรียนดี

ประสิทธิผล	21 (สำหรับโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง)	โรงเรียนในฝันและโรงเรียนดีประจำตำบล	ประจำตำบล) มีความรู้ความสามารถในการบริหารวิชาการในศตวรรษที่ 21 ในระดับดีขึ้น
3.ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญกำลังใจการทำงาน	1.พัฒนาระบบแรงจูงใจให้ได้มาตรฐานและมีความสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงาน 2.พัฒนาให้เกิดความศรัทธาในวิชาชีพ และความภูมิใจในการมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ผลงานแบบมืออาชีพ	พัฒนาระบบแรงจูงใจและคัดเลือกครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์	ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติทุกคน
4.องค์กร คณะบุคคล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องวางแผนและสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและสังคม	1.องค์กรและคณะบุคคลได้รับการพัฒนาเพื่อสร้างความตระหนัก จิตสำนึก ความรับผิดชอบ และผลประโยชน์ส่วนรวม 2.ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ชุมชนและสังคมโดยมีระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน	1.พัฒนาองค์กรคณะบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ 2.พัฒนาระบบกำกับติดตามการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพในทุกระดับ	คณะอนุกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 225 เขต มีการบริหารงานบุคคลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ			

จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1.สถานศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา และสำนักงาน การศึกษาพิเศษ บริหารจัดการ โดยมุ่งเน้นการ กระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและ มีความ รับผิดชอบต่อผล การดำเนินงาน 1.1โรงเรียนที่ ไม่ผ่านการ รับรองคุณภาพ ภายนอกและผล สมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ของประเทศ ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล โดย สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และ	1.การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบ 1.1ส่งเสริมสนับสนุน ให้เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานการศึกษา และสถานศึกษามี ความสามารถและมี ความเข้มแข็งในการ บริหารจัดการด้วย ตนเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ 1.2 บูรณาการการ ทำงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาระหว่าง หน่วยงานต่างๆใน ส่วนกลางเพื่อส่งเสริม ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพตาม บริบทได้เพิ่มขึ้น 1.3 พัฒนาระบบ ช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ การบริหารจัดการ งบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ	1.จัดปัญหาและ อุปสรรคในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา เช่น ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ วิธีการ แนวปฏิบัติ ประกาศกฎกระทรวงที่ ไม่สอดคล้องกับการ กระจายอำนาจให้เกิด ความคล่องตัวและ สามารถกำหนด ผู้รับผิดชอบได้อย่าง แท้จริง เป็นต้น 2.สร้างความเชื่อมโยง ของระบบข้อมูล สารสนเทศทุกระดับตาม มติการกระจายอำนาจ 4 ด้าน (วิชาการ บริหาร บุคคล งบประมาณ และ บริหารทั่วไป) 3. กำกับ ติดตามให้ สถานศึกษาจัดทำ รายงานผลการประเมิน ตนเองตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 4.วิจัยและพัฒนาระบบ บริหารจัดการให้มี	1.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผลสัมฤทธิ์การกระจายอำนาจ ที่ร้อยละ 50 2. สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบ ประกันคุณภาพภายในที่ เข้มแข็งตามกฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ. 2553 3.สถานศึกษาทุกแห่งใน โครงการพัฒนารูปแบบการ บริหารโรงเรียนนิติบุคคลมร ความสามารถพัฒนารูปแบบ การบริหารโรงเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ 4. ร้อยละ 80 ของสถานที่เข้า รับการประเมินคุณภาพนอก รอบที่3 ผ่านการรับรองคุณภาพ ภายนอกรอบที่ 3 ผ่านการ รับรองคุณภาพ ภายนอกจาก สมศ.

เป็นผู้ ประสานงานหลัก ให้โรงเรียน		คุณภาพ เพื่อพัฒนา ระบบประกันคุณภาพ การศึกษาของ สถานศึกษาให้เข้มแข็ง	
---	--	--	--

จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
ทำแผนพัฒนาเป็น รายโรงเรียนร่วมกับ ผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง		5. จัดทำแผนพัฒนาราย โรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่นๆ สำหรับโรงเรียนที่ไม่ผ่าน การรับรองคุณภาพ ภายนอก	
1.2 สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา บริหารจัดการอย่าง มีคุณภาพ โดยใช้ มาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	1. ส่งเสริมพัฒนาการ บริหารจัดการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตาม มาตรฐานที่กำหนด 2. ส่งเสริมการใช้การ วิจัยเป็นฐานในการ พัฒนาการศึกษาของ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	ส่งเสริม สนับสนุนและ เพิ่มศักยภาพการบริหาร จัดการของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ สู่ความเป็นเลิศ	1. สถานศึกษาและสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาจัดการศึกษา อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผ่านการประเมินมาตรฐานเขต ระดับดีมากขึ้นไปร้อยละ 80 3. หน่วยงานในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานทุกแห่งมีผลงานที่เป็น เลิศ
1.3 สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา พัฒนาระบบการ ช่วยเหลือ กำกับ ติดตามตรวจสอบ	แก้ไขปัญหาการ บริหารจัดการ งบประมาณ ที่ไม่เหมาะสม ถูกต้อง	เร่งรัดให้หน่วยงานทุก ระดับดำเนินการตามการ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ งบประมาณ พ.ศ.2559 อย่างเคร่งครัด	เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงาน คณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา เบิกจ่าย

การบริหารจัดการ งบประมาณที่มี ประสิทธิภาพอย่าง จริงจัง และต่อเนื่อง	ตามหลักธรรมาภิ บาล ได้อย่างรวดเร็ว		งบประมาณในภาพรวมได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96 และงบลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 87
---	--	--	---

จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ			
จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1.4 สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา เขตชู เกียรติโรงเรียนที่ นักเรียนมีผล สัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น อัตรา การออกกลางคัน ลดลงมีพฤติกรรม เสี่ยงลดลงอย่าง จริงจัง และ ต่อเนื่อง	1.ส่งเสริมให้ สถานศึกษา และ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและองค์ คณะบุคคลมีความ รับผิดชอบในการ ดำเนินงาน 1.1 ส่งเสริมให้การยก ย่องเขตชูเกียรติ สถานศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและ องค์คณะบุคคลที่ เกี่ยวข้องที่นักเรียนใน พื้นที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น อัตราการออกกลางคัน ลดลง มีพฤติกรรมเสี่ยง ลดลง 1.2 สร้างช่องทางรับ ฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เรื่อง	คัดสรรนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาที่มีผลงาน ดีเด่นให้ได้รับ การเชิดชูเกียรติ	ร้อยละ 50 ของนักเรียน ครู บุคลากร ทางการศึกษา สถานศึกษา และสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาที่มีผลงานดีเด่นให้ ได้รับความเชิดชูเกียรติ

	โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ องค์กร องค์กรคณะบุคคล ที่เกี่ยวข้อง และ ติดตามตรวจสอบอย่าง ต่อเนื่อง		
2.หน่วยงานใน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ทุกระดับส่งเสริม การมีส่วนร่วมใน การพัฒนา คุณภาพ การศึกษา	1.ส่งเสริมการมีส่วน ร่วม 1.1 เร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ถึงความจำเป็นและ ประโยชน์ของการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม อย่างแท้จริงในการ พัฒนาการศึกษา	1.ส่งเสริมความร่วมมือ จากองค์กร ชุมชน และผู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย 2.ส่งเสริมการจัด การศึกษาในรูปแบบที่ หลากหลาย เน้นการมี ส่วนร่วมเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการและสนับสนุน การเข้าถึงและได้รับ โอกาสทางการศึกษา อย่างทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม	ร้อยละ 100 ของหน่วยงาน ในสังกัด สพฐ. ได้รับการ ช่วยเหลือจากองค์กร ชุมชนและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา

จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ

จุดเน้น	แนวทาง	กิจกรรม	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
2.1 หน่วยงานใน สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกระดับทั้ง ส่วนกลาง สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	1.2 ส่งเสริมการมีส่วน ร่วมในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา 1.3 ประชาสัมพันธ์ใน สาธารณชนทราบถึง ความต้องการได้รับ ความช่วยเหลือของ โรงเรียนโดยเฉพาะที่ขาด		

ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม	แคลนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร		
2.2 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับ ทั้ง ส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่ และสถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.ประสานหน่วยงานทุกภาคส่วนให้เข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนที่มีความมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพการศึกษาแต่มีความขาดแคลนมาก 2.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการระดมทุนจากทุกภาคส่วนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	ร้อยละ 100 ของหน่วยงานในสังกัด สพฐ. ที่มีการระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา